

ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

Випуск 41
Частина III

ЯЛТА

2013

УДК 37
ББК 74.04
П 78

Рекомендовано вченою радою РВНЗ „Кримський гуманітарний університет” від 30 жовтня 2013 року (протокол № 2)

Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія. – 36 статей. – Ялта: РВВ КГУ, 2013. – Вип.41. – Ч.3. – 608 с.

Редакційна колегія:

О. В. Глузман	– професор, доктор педагогічних наук, академік НАПН України
М. Я. Ігнатенко	– професор, доктор педагогічних наук
В. С. Заслуженюк	– професор, доктор педагогічних наук
Л. І. Редькіна	– професор, доктор педагогічних наук
Г. Є. Гребенюк	– професор, доктор педагогічних наук
Н. В. Горбунова	– професор, доктор педагогічних наук
С. Д. Максименко	– професор, доктор психологічних наук, академік НАПН України
Т. С. Яценко	– професор, доктор психологічних наук, академік НАПН України
В. Ф. Венда	– професор, доктор психологічних наук
Н. Ф. Каліна	– професор, доктор психологічних наук
В. А. Семиченко	– професор, доктор психологічних наук
А. В. Фурман	– професор, доктор психологічних наук

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Міністерства Юстиції України серія КВ № 15372-3944 ПР від 12.06.2009 р.

Затверджено Президією ВАК України як фахове видання за спеціальністю „Педагогіка і психологія” (Постанова № 1-05/4 від 14.10.2009 р.)

Рецензенти:

Карпова Е. Е. – доктор педагогічних наук, професор, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Ушинського;

Солодухова О. Г. – доктор психологічних наук, професор, Слов'янський державний педагогічний інститут.

© РВНЗ „Кримський гуманітарний університет” (м. Ялта), 2013 р.

УДК 378.046.4

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ У ПРОСТОРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

*Шевченко Оксана Анатоліївна,
Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти, м. Миколаїв*

Постановка проблеми. Однією з основних тенденцій розвитку вітчизняної системи післядипломної педагогічної освіти є перехід від дидактико-методичної спрямованості підвищення кваліфікації учителів до розвитку їх цілісної професійної компетентності, сприяння їх позитивному професіогенезу, що зазначено у відповідних нормотворчих документах, таких як Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні, Законах України «Про освіту», «Про інноваційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Указі Президента України «Про План заходів щодо реалізації у 2013 році положень Стратегії державної кадрової політики на 2012-2020 роки», Проектах Законів «Про післядипломну освіту» та «Про освіту дорослих» та ін. Зокрема, зазначено, що основними завданнями післядипломної освіти є: удосконалення професійної майстерності та фахової компетентності; сприяння інноваційному розвитку особистості, її здатності адаптуватись до умов стрімко змінного суспільства; стимулювання потреби у загальній та професійній самоосвіті; виховування потреби особистості в інтелектуальному, культурному і духовному розвитку, орієнтування на збереження та примноження гуманістичних суспільних цінностей; сприяння формуванню громадянської позиції, здатності до життя в умовах сучасної цивілізації, демократичного розвитку суспільства. Отже, особливого значення на сьогодні набуває розробка та впровадження різних моделей науково-методичного психолого-педагогічного забезпечення професійного розвитку педагогів у просторі післядипломної освіти, починаючи з етапу їх професійної адаптації й до етапу завершення ними трудового шляху.

Аналіз досліджень і публікацій. Здійснений нами аналіз праць вітчизняних науковців (Н. Клокар, В. Олійник, В. Семиченко, М. Романенко та ін.), а також власний досвід професійної діяльності у системі післядипломної педагогічної освіти дозволяє стверджувати про недостатню розробленість питання цілісного забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників, про несистемний, ситуативний характер впроваджуваних освітніх заходів. Це, у першу чергу, стосується молодих учителів, труднопі професійного розвитку яких пов'язані з адаптивними процесами – їх входженням у нові для них умови закладу освіти, педагогічний та дитячі колективи. Таким чином, для вирішення завдань щодо розробки та впровадження системи науково-методичного забезпечення професійного розвитку вчителів-початківців доцільним є вивчення існуючого зарубіжного досвіду.

Метою статті є визначення особливостей науково-методичного забезпечення професійного розвитку молодого вчителя у просторі післядипломної освіти зарубіжних країн.

Виклад основного матеріалу. Насамперед зазначимо, що у більшості країн (таких як Австралія, Ірландія, Канада, Швеція, Швейцарія та ін.) після

ЗМІСТ

<i>Шевченко О. А.</i>	ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ У ПРОСТОРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	3
<i>Ковальчук О. С.</i>	ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	7
<i>Васюченко П. В. Бровко Е. В.</i>	СИНЕРГЕТИЧЕСКИЙ ПОДХОД К РАЗРАБОТКЕ УРОКА МЫСЛЕОБРАЗНОГО МЫШЛЕНИЯ НА ОСНОВЕ ТРАДИЦИОННОЙ МЕТОДИКИ	12
<i>Гончаренко И. В. Кучин В. Д.</i>	НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПОВЫШЕНИЯ ИНТЕЛЕКТУАЛЬНЫХ СПОСОБНОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА	17
<i>Гребеник Ю. С.</i>	СУЧАСНИЙ СТАН МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ США	28
<i>Гудима О. Ю.</i>	ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ В УМОВАХ МОДУЛЬНОГО НАВЧАННЯ	34
<i>Долинський Є. В.</i>	ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УНІВЕРСИТЕТАХ США	39
<i>Ільмінська О. О.</i>	УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ З ТЕХНОЛОГІЇ МОЛОКА ТА МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ	46
<i>Кампов С. П.</i>	КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОСТІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	51
<i>Карпенко Н. О.</i>	ДИТЯЧА СЛОВОТВОРЧИСТЬ ЯК ПРОЯВ РОЗВИТКУ МОВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	56
<i>Савіцька В. В.</i>	ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	61

<i>Ковальова Т. Є.</i>	ІНДИВІДУАЛЬНИСНИЙ ЧИННИК САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	68
<i>Косинська С. В.</i>	КУРСИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЯК СПОСІБ КОРЕКЦІЇ СИНДРОМУ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРЯННЯ ЛІКАРЯ	78
<i>Мазко О. П.</i>	ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	82
<i>Мишеніна Т. М.</i>	РОЗРОБЛЕННЯ СКЛАДНИКІВ ДИДАКТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	90
<i>Нікуліна А. В.</i>	КОМБІНАТОРНІ ЗАСОБИ КОЛОРИСТИЧНОЇ ГАРМОНІЗАЦІЇ У ПРОЕКТНО-ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	96
<i>Онищук А. С.</i>	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	102
<i>Петровська Ю. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ СУДНОВОДІВ	108
<i>Потапова О. М.</i>	КОМП'ЮТЕРНО-ОРІЄНТОВАНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ВНЗ	115
<i>Ромашенко В. Є.</i>	ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ БАКАЛАВРІВ ФІЛОЛОГІЇ НА ТВОРЧОМУ РІВНІ	122
<i>Сімакова Е. С.</i>	ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ „СОЦІАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ДЛЯ НЕПОВНОЛІТНИХ ДІТЕЙ” В ЛІТЕРАТУРІ ХІХ – ХХІ СТОЛІТТЯ	130

<i>Володько А. М.</i>	АНАЛІЗ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПЕРЕДУМОВ НАВЧАННЯ УСНОГО ПОСЛІДОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ	140
<i>Альохіна Н. В.</i>	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕТНІЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	146
<i>Чуносва М. О.</i>	ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ КАТЕГОРІЇ «СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА ДЕЛІНКВЕНТНОЇ ПОВЕДІНКИ»	151
<i>Теличко Н. В.</i>	ОНТОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	157
<i>Топольник Я. В.</i>	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ	162
<i>Розсоха О. О.</i>	ТЕНЗОРНА ТЕОРІЯ ДИДАКТИКИ	168
<i>Григорьев Г. П.</i>	ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ ТИП УЧИТЕЛЯ И СТИЛЬ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБЩЕНИЯ	180
<i>Гаркуша С. В.</i>	ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	191
<i>Демиденко В. В.</i>	КЛЮЧЕВЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЗДАНИЯ СИСТЕМЫ КОМПЕТЕНТНОСТНО ОРИЕНТИРОВАННОГО ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ	197
<i>Сімкова І. О.</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ З АРКУША МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ	201
<i>Сухіх А. С.</i>	ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ІКТ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ НА ОСНОВІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ПІДХОДУ	207
<i>Чжан Лун</i>	ЭТИКО-ФИЛОСОФСКИЕ ИСТОКИ ТРАДИЦИОННЫХ ВОЗЗРЕНИЙ КИТАЙЦЕВ НА ЛИЧНОСТНО-ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ КАЧЕСТВА УЧИТЕЛЯ	213
<i>Бублієнко Є. В.</i>	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО ГРАФІЧНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	218

<i>Старовойтов А. В.</i>	ФЕНОМЕНОЛОГИЧЕСКИЙ БАЗИС АРТ-ТЕРАПЕВТИЧЕСКОЙ ПРАКТИКИ И СПОНТАННОГО ПСИХОТЕРАПЕВТИЧЕСКОГО ТВОРЧЕСТВА	225
<i>Гордиенко Т. П. Смирнова О. Ю.</i>	РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ СФЕРЫ ОБРАЗОВАНИЯ	234
<i>Лічман С. В.</i>	ЕМОЦІЙНЕ ЗДОРОВ'Я: ПРОБЛЕМА СИНДРОМУ «ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ» ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	240
<i>Долуда А. В.</i>	СТРУКТУРУВАННЯ ЦІЛЕЙ НАВЧАННЯ ПРОЕКТУВАННЮ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ	245
<i>Чекан О. І.</i>	ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЛЕКЦІЙНОМУ КУРСІ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	252
<i>Іноземцев В. А.</i>	ПОСТАТЬ ВЧИТЕЛЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ М. І. ПІРОГОВА	257
<i>Мороз С. Е.</i>	ПРОФЕСІЙНА АДАПТАЦІЯ ТОВАРОЗНАВЦІВ-ЕКСПЕРТІВ В УМОВАХ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ РИНКУ МИТНИХ ПОСЛУГ І ВНЗ	262
<i>Іванова О. В.</i>	«СПЕЦКУРС З ОСНОВ УКЛАДАННЯ ГАЛУЗЕВИХ ГЛОСАРІВ» ЯК ФОРМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ (ПЕРЕКЛАДАЧІВ) ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	268
<i>Сомбаманія Г. М.</i>	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ	274
<i>Кірсєва У. В.</i>	МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ Я-КОНЦЕПЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В СИСТЕМІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ	279
<i>Фадєєва М. В.</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПОНЯТТЯ „ІМІДЖ”	286

<i>Абрамова И. В.</i>	СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ФИЛОСОФСКИХ ОСНОВ АНАЛИЗА НЕФРОЛОГИЧЕСКИХ СТРУКТУРНО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ ВЗАИМОСВЯЗЕЙ	292
<i>Кушнарьова Т. I.</i>	СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ АНГЛІОМОВНОГО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ЧИТАННЯ СТУДЕНТІВ АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	297
<i>Шумакова О. С.</i>	РОЛЬ ТЬЮТОРА У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ СТУДЕНТІВ-ВОЛОНТЕРІВ ВНЗ	302
<i>Коваленко С. О.</i>	АКТИВІЗУЮЧІ ФОРМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПТУ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ	308
<i>Никифоров А. Є.</i>	ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА	314
<i>Агейчева А. О.</i>	РЕАЛІЗАЦІЯ ДОСВІДУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ШВЕЦІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ	321
<i>Бурлай В. А.</i>	ЩОДО ВИКЛАДАННЯ ФАХОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ТЕХНІЧНИХ ВНЗ УКРАЇНИ	326
<i>Бендяк К. I.</i>	ТЬЮТОРСЬКИЙ СУПРОВІД ЯК МЕХАНІЗМ УСПІШНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКОЮ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ	334
<i>Ворожбит В. В.</i>	ІСТОРИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ДУХОВНО-МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ	340
<i>Поцупко О. А.</i>	КОМУНІКАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ (6-11 РОКІВ)	347
<i>Баласва К. С.</i>	ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ I-IV РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»	355

<i>Доротюк В. I.</i>	ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ	362
<i>Шарбатова Э. А.</i>	ЗНАЧЕНИЕ ЦЕННОСТЕЙ МЕЖКАТЕГОРИАЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ В АКЦИОПСИХОЛОГИИ	368
<i>Труфкина А. Н.</i>	АЛЬТРУИСТИЧНОСТЬ И ЕЁ ТИПЫ КАК НОВЫЙ МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ КОНСТРУКТ ПСИХОЛОГИИ АЛЬТРУИЗМА	375
<i>Бодненко Д. М.</i> <i>Радченко С. П.</i>	СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ВІДЕО НОВІТНИМИ МЕТОДАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	381
<i>Білоцерковець М. А.</i>	СПІВВІДНОШЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО ТА ЕМПІРИЧНОГО ЗНАННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	391
<i>Капустін I. В.</i>	ПІДГОТОВКА КЕРІВНИКІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ НА ОСНОВІ СИСТЕМИ СПЕЦКУРСІВ В УМОВАХ ПІПО	396
<i>Кожушко С. П.</i>	ТЕХНОЛОГІЯ ТРЕНІНГУ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	402
<i>Колесник I. О.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	409
<i>Дмитренко О. Ю.</i>	ПРОЯВ СУБ'ЄКТИВНОГО ПЕРЕЖИВАННЯ САМОТНОСТІ, САМООЦІНКИ ТА ДЕПРЕСИВНОГО СТАНУ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТИПУ ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА СТАТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	415
<i>Корж О. Ю.</i>	СПРЯМОВАНІСТЬ ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІН СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ЗНАЧУЩИХ ЯКОСТЕЙ	424

<i>Крамаренко Т. В.</i>	МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕЙНОГО ДІАЛОГУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ТОВАРОЗНАВСТВА ТА КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	432
<i>Скляр О. О.</i>	РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОГО ІНТЕРЕСУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ НА ЗАСАДАХ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ МУЗИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ	439
<i>Сидоренко Т. Д.</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЦІ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ	444
<i>Емірільясова С. С.</i>	ГЕНДЕРНА ПРОБЛЕМАТИКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРЕСИ В УКРАЇНІ: СТУПІНЬ РОЗРОБКИ ПРОБЛЕМИ	450
<i>Поповський Ю. Б.</i>	ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗА ДОПОМОГОЮ МІКРОКОМП'ЮТЕРНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	455
<i>Лавриненко О. В.</i>	САМООСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНЯ ВЕЧІРНЬОЇ ШКОЛИ ЯК УМОВА СТАНОВЛЕННЯ ЙОГО ОСОБИСТОСТІ	463
<i>Рибалко Л. М.</i>	ІДЕЇ ЕКОЛОГО-ЕВОЛЮЦІЙНОГО ПІДХОДУ ТА ЇХ ІНТЕГРАТИВНА РОЛЬ У СУЧАСНОМУ ПРИРОДОЗНАВСТВІ	469
<i>Хоменко О. В.</i>	ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ	477
<i>Бутко Л. А.</i>	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	484
<i>Калько О. В.</i>	ЭВРИСТИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ, ПРИМЕНЯЕМЫЕ ПРИ ПРОЕКТИРОВАНИИ НОВЫХ ФОРМ ОДЕЖДЫ	488

<i>Маслов Ю. В.</i>	ЦЕЛЬ ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКИ В ВОЕННОМ ВУЗЕ: КРЕАТИВНОСТЬ ИЛИ КОМПЕТЕНТНОСТЬ?	493
<i>Палёхина С. В.</i>	ЕВРОПЕЙСКИЙ ЯЗЫКОВОЙ ПОРТФЕЛЬ КАК ЭЛЕМЕНТ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА	500
<i>Попович О. М.</i>	ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	505
<i>Розсоха І. О.</i>	КОМП'ЮТЕРНИЙ ДІЗАЙН БАРЕЛЬЄФІВ	510
<i>Воскобойніков С. О.</i>	ПРОЕКТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПРАВОЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	521
<i>Воскобойнікова Г. Л.</i>	ПРЕВЕНТИВНО-САНОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА	525
<i>Федорова Л. М.</i>	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ У СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ З ОПІКУНСЬКОЮ СІМ'ЄЮ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ	530
<i>Іващенко М. В.</i> <i>Осадчий С. В.</i>	ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЇ ЗА ДИСТАНЦІОНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ	539
<i>Хол'як О. А.</i>	РОЛЬ ОСНОВНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ У ФОРМУВАННІ ЕСТЕТИЧНИХ СМАКІВ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	543
<i>Колесниченко Г. Г.</i> <i>Тетерюк С. Г.</i> <i>Коваленко О. Ю.</i> <i>Коваленко –</i> <i>Марченкова Є. В.</i>	ДИДАКТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПОБУДОВИ НАВЧАЛЬНИХ СИСТЕМ В ОСВІТІ СТУДЕНТІВ	549
<i>Домніч О. В.</i> <i>Брутман А. Б.</i> <i>Новікова Н. Г.</i>	РОЛЬ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО НАУКОВЦЯ	554

Мегем О. М.	ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ШКІЛЬНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ (1986 – 2005 РР.)	560
Хроленко М. В.	ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	566
Поплавська О. А.	СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	573
Філіппова Л. В.	МЕХАНІЗМ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	579
Василенко Н. В.	РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ СОЦІОКОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ПРОФІЛЬНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ: БАЗОВІ ПОНЯТТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	585
Шубіна І. Є.	МЕТОД ПРОЕКТУ І КОМПЕТЕНЦІ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В ПОЛЬСЬКИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	591

Для нотаток

Наукове видання

Проблеми сучасної педагогічної освіти

Серія: Педагогіка і психологія.

Випуск сорок перший. Частина 3.

Відповідальний за випуск **О.Ю. Пономарьова**

Відповідальність за достовірність наведених у публікаціях фактів, дат, найменувань, прізвищ, імен, цифрових даних несуть автори статей.

Наукові статті друкуються за авторськими варіантами.

Здано до набору 28.10.2013. Підписано до друку 25.10.2013.
Формат 60x90x16. Друк офсетний. Друк офс. Обл. - вид. арк. 20.
Тираж 500 пр.

Видруковано у друкарні
РВНЗ „Кримський гуманітарний університет” (м. Ялта) РВВ КГУ
вул. Севастопольська, 2, м. Ялта,
Автономна Республіка Крим,
Україна
98635
тел. (0654)32-21-14,
факс (0654)32-30-13

4. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение / В.А. Козаков. – К.: Выща шк., 1990. – С.84-102.
5. Модернізація вищої освіти та проблеми управління якістю підготовки фахівців. Теоретико-методологічні та практичні проблеми підготовки фахівців за ступеневою системою освіти: матеріали VIII Всеукр. наук.-метод. конф. (Харків, 23 вересня 2010 р.) / Харків: ХДУХТ, 2010. – 433 с.
6. Малафійк І.В. Дидактика: Навчальний посібник / І.В. Малафійк – К.: Кондор. 2005. – С.135-152.
7. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра за напрямом 6.051701 «Харчові технології та інженерія» [Чинний від 2009-05-19] / Кол. авт. під заг. кер. А.І. Українця. – К.: НУХТ, 2009. – 52с. (Галузевий стандарт вищої освіти Міністерства освіти і науки України).
8. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за напрямом 6.051701 «Харчові технології та інженерія» [Чинний від 2009-05-19] / Кол. авт. під заг. кер. А.І. Українця. – К.: НУХТ, 2009. – 87с. (Галузевий стандарт вищої освіти Міністерства освіти і науки України).
9. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 1 «Професії працівників, які є загальними для всіх видів економічної діяльності». Розділ 1 «Професії керівників. Професіоналів, фахівців та технічних службовців. Які є загальними для всіх видів економічної діяльності» - [Чинний від 1998-02-16]. – К.: держспожив стандарт України, 2001. – С.155, 191.
10. Никитина Н.Н. Основы профессионально-педагогической деятельности / Н. Никитина Н.Н., Железнякова О.М., Петухов М.А.. – М.: Мастерство, 2002. – С. 101-107.

УДК 371

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЛЕКЦІЙНОМУ КУРСІ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

*Чекан Оксана Іванівна,
асистент кафедри педагогіки і методики
дошкільної та початкової освіти
Мукачівського державного університету, м. Мукачево*

Постановка проблеми. Одним із стратегічних напрямів процесу державотворення в Україні на сучасному етапі є реформування систем вищої освіти. Основні завдання щодо розбудови і докорінного оновлення визначені Законом України «Про освіту», Указом Президента України «Про основні напрями реформування вищої освіти в Україні», національною програмою «Освіта» (Україна XXI століття), іншими документами. Державна політика в цій галузі спрямована на досягнення українською освітою сучасного світового рівня, відродження й подальший розвиток національних науково-освітніх традицій, оновлення змісту, форм і методів навчання, примноження інтелектуального потенціалу суспільства. На рубежі тисячоліть в Україні створюється нова система вищої освіти, орієнтована на входження у світовий освітній простір. Цей процес

супроводжується суттєвими змінами у педагогічній теорії та практиці навчально-виховного процесу ВНЗ.

Відбувається заміна освітньої парадигми, пропонується новий зміст, інші підходи, інший педагогічний менталітет. За цих умов викладачеві необхідно орієнтуватися у широкому спектрі сучасних інноваційних технологій та ідей. Адже сьогодні бути педагогічно грамотним фахівцем неможливо без оволодіння комп'ютерними технологіями.

XXI століття - століття глобальної комп'ютеризації та інформатизації - надає сучасному педагогу невідомі раніше засоби інтенсифікації процесів інтелектуального розвитку студентів, озброєє їх системою знань та прийомів розумової діяльності. Водночас, застосування новітніх інформаційних технологій підвищує інтерес до вивчення теоретичного матеріалу, стимулює пізнавальну активність та самостійність студентів. Відтак актуальним є застосування сучасних інформаційних технологій при викладанні лекційного курсу з метою розкриття, розвитку та реалізації інтелектуального потенціалу студентів, що спонукає до впровадження інформаційних та комп'ютерних технологій в навчальний процес [4; 8].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні досліджувались у працях А. Беляєва, В. Безпалька, Л. Буркова, А. Давиденко, М. Жалдака, В. Лаптева, А. Марона, С. Кузнецова, І. Румянцова, Ю. Машбіца, А. Єршова, Я. Ваграменко та інших.

Жалдак М.І. зазначає, що використання нової інформаційної технології дає можливість значно підвищити ефективність інформації, що циркулює у навчально-виховному процесі за рахунок її своєчасності, корисності, доцільного дозування, доступності (зрозумілості), мінімізації шуму, оперативного зв'язку джерела навчальної інформації і студенту, адаптації темпу подачі навчальної інформації до швидкості її засвоєння, врахування індивідуальних особливостей студентів, ефективного зв'язку індивідуальної і колективної діяльності, методів і засобів навчання, організації навчального процесу [12].

Актуальні шляхи розвитку інформаційних технологій, в напрямку їх комп'ютеризації, розкривають В.І.Грищенко та Б.М.Паньшин [3] у фундаментальному науковому дослідженні спрямованому на вивчення перспектив освітніх систем.

В. Монахов, розробляючи концепцію створення навчальних інформаційних технологій ототожнює їх із "технологічним процесом навчання за допомогою комп'ютера" [5].

Заслугує на увагу визначення Пітюкова В.Ю., який стверджує, що педагогічна технологія виявляє систему професійно значущих умінь педагога з організації його впливу на вихованця, пропонує спосіб осмислення технологічності педагогічної діяльності [7]. „Нова інформаційна технологія - це "інформаційна технологія з "дружелюбним" інтерфейсом, роботи користувача, яка поєднує персональні комп'ютери і телекомунікаційні засоби."

Усю інформацію про довкілля людина отримує трьома каналами: вона бачить, чує, відчуває [9].

Канали сприйняття: зір, слух і відчуття – найважливіші фільтри, за допомогою яких людина відбирає з інформації, що надходить до неї ззовні, потрібну [11]. Тому важливо, щоб побудова курсу лекцій спиралася на

перечисленні канали сприйняття інформації для глибшого засвоєння теоретичного матеріалу.

Мета статті - розглянути питання розробки лекційного курсу з використанням комп'ютерних технологій. Проаналізувати засоби використання комп'ютерних технологій з метою підвищення професійної компетентності майбутніх педагогів.

Виклад основного матеріалу. Саме комп'ютерні технології є найпершими помічниками у даному випадку.

Завдяки сучасним комп'ютерним та інформаційним технологіям з'являється можливість застосовувати для розробки лекційного курсу різноманітне програмне забезпечення.

На всіх ступенях навчального процесу викладачі стараються раціонально використовувати всі засоби і методи для формування глибоких знань, практичних навиків і умінь, щоб на їх основі готувати фахівців педагогічних спеціальностей.

Нами запропоновано метод розробки лекційного курсу з використанням комп'ютерно-орієнтованих завдань в умовах модернізації навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Один із варіантів створення цікавого та дуже інформативного лекційного курсу – це застосування пакету Microsoft PowerPoint, який входить до програм Office 2003 або Office 2007. З допомогою пакету Microsoft PowerPoint можна створити презентацію лекційного курсу, яка буде містити набір слайдів із відповідною теоретичною інформацією. Вони стають доступними для аудиторії з використанням простої системи: комп'ютер (можливе використання ноутбука) → проектор → екран. Змістом слайдів може бути не лише текст, але й розгорнуті виведення формул, великі діаграми, таблиці, схеми, малюнки, на відтворення яких у викладача в звичайному режимі роботи може піти багато часу. Зміст слайдів можна поліпшити ефектами анімації, які з'являються в списку зверху вниз у порядку їх застосування. Якщо додати в організаційну діаграму чи схему, малюнок, формулу, тощо, параметри ефектів, то вони відобразатимуться у вигляді згорнутого списку під відповідним ефектом. Анімаційні об'єкти відмічаються на слайді з допомогою недрукованого нумерованого тега, який відповідає ефекту в списку, що значно полегшує роботу викладача під час демонстрації слайдів. Можна використовувати також відео матеріали, різноманітні ролики та відео записи, що в окремих випадках (наприклад при відсутності проектора) важко зроби.

Відео матеріали, різноманітні ролики та відео записи можна створювати у вигляді дидактичних фільмів, і не слід забувати, що тривалість фільму 10 хв. і більше – забагато. Інформацію потрібно подавати порціями, обговорювати, створювати проблему, щоб студенти активно сприймали матеріал. Наш досвід показує, що оптимальна тривалість дидактичних фільмів 3-7хв. Їх зміст повинен бути різноманітним, тому бажано відштовхуватися від дидактичної мети, яку хоче застосувати викладач:

- проведення „короткої екскурсії” у ДНЗ чи ЗОШ, для підвищення практичного інтересу до теоретичного матеріалу у студентів.
- унаочнення експерименту, який неможливо провести у рамках аудиторії.
- створення проблемної ситуації.

Зміст і характер матеріалу, що викладається протягом лекційного курсу, передбачає достатній арсенал прийомів для створення проблемних ситуацій [1; 6; 7; 12].

Готуючи питання проблемного характеру, необхідно, з нашого погляду, дотримуватися наступних вимог:

- орієнтувати студентів на висловлення власної думки, міркувань, припущень;
- домагатися самостійних відповідей, використовуючи вивчений матеріал або спиратися на знайомий матеріал;
- схилити студентів до аналізу дослідів, порівнянь, зіставлень, розкриття зв'язків, висновків і узагальнень.

Таким чином дотримання принципу опертя на життєвий досвід людини дозволяє студентові вже протягом власної діяльності, знаходити шляхи розв'язання проблеми [2].

У якості дидактичних фільмів можна також використовувати педагогічні програмні засоби для створення прикладів віртуальних діафільмів [10].

Звісно комп'ютер не може повністю змінити „живий” досвід. Якби цікаві не були віртуальні відеосюжети, слайд-шоу, віртуальні досліді, ми переконані, що вони мають лише доповнювати, урізноманітнювати реальні експерименти. Тому у рамках лекційного курсу бажано проводити дослідницьку пошукову навчальну екскурсію, де студенти могли б власноруч практикуватись.

Висновки. Отже, запропонований метод розробки лекційного курсу відповідає системі освіти за Болонською угодою. Використання комп'ютерних та технологій дозволяє урізноманітнити теоретичний матеріал, що сприяє підвищенню інтересу до навчання у студентів, допомагає викладачу правильно формувати професійну компетенцію майбутніх педагогів та орієнтує студентів на подальшу самостійну роботу для глибшого вивчення матеріалу лекційного курсу. Урахування індивідуальних особливостей сприйняття інформації при розробці лекційного курсу дозволяє підвищити ефективність навчання й організації пізнавальної діяльності, а також поліпшити взаєморозуміння між викладачем та студентами.

Резюме. У статті розглянуті питання розробки лекційного курсу з використанням комп'ютерних технологій в умовах модернізації навчального процесу у вищих навчальних закладах. Обговорюється також використання комп'ютерних та інформаційних технологій (застосування проектору та слайд-шоу з допомогою пакету Microsoft PowerPoint з додаванням в них дидактичних міні-фільмів) на базі відомого проблемного методу навчання. Вказано вимоги під час підготовки питання проблемного характеру. Проаналізовано засоби використання комп'ютерних технологій з метою підвищення професійної компетентності майбутніх педагогів. Проведено аналіз психолого-педагогічної літератури щодо застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні, вивчення теоретичних засад досліджуваної проблеми. Зазначено засоби використання нової інформаційної технології, яка дає можливість значно підвищити ефективність інформації, що циркулює у навчально-виховному процесі. Розкрито актуальні шляхи розвитку інформаційних технологій, в напрямку їх комп'ютеризації. Проаналізовано концепцію створення навчальних інформаційних технологій та засоби використання комп'ютерних технологій з метою підвищення професійної компетентності майбутніх педагогів. **Ключові слова:** комп'ютерні та інформаційні технології,

професійна компетенція, комп'ютеризація, інформатизація, модернізація, слайд-шоу, міні-фільми.

Резюме. В статті розглянуті питання розробки лекційного курсу з використанням комп'ютерних технологій в умовах модернізації навчального процесу в вищих навчальних закладах. Обговорюється також використання комп'ютерних і інформаційних технологій (використання проектора і слайд-шоу з допомогою пакета Microsoft PowerPoint з додаванням в них дидактичних міні-фільмів) на базі відомого проблемного методу навчання. Указано вимоги при підготовці проблемного матеріалу. Проаналізовані способи використання комп'ютерних технологій з метою підвищення професійної компетентності майбутніх педагогів. Проведено аналіз психолого-педагогічної літератури по використанню інформаційно-комунікаційних технологій в навчанні, вивчення теоретичних основ досліджуваної проблеми. Відзначено способи використання нової інформаційної технології, яка дає можливість значно підвищити ефективність інформації, циркулюючої в навчально-виховному процесі. Розкрито актуальні шляхи розвитку інформаційних технологій, в напрямку їх комп'ютеризації. Проаналізовані концепції створення навчальних інформаційних технологій і способи використання комп'ютерних технологій з метою підвищення професійної компетентності майбутніх педагогів. **Ключові слова:** комп'ютерні і інформаційні технології, професійна компетенція, комп'ютеризація, інформатизація, модернізація, слайд-шоу, міні-фільми.

Summary. The article deals with the questions of development of lectures with the use of computer technologies in conditions of modernization of educational process in the institutes of higher education. We also discuss the use of computer and information technology (the use of projector and slide shows with Microsoft PowerPoint package with the addition of didactic mini-films in them) on the basis of famous problematic teaching method. The requirements in preparing of problematic tasks are showed. The tools for the use of computer technologies to enhance the professional competence of future teachers are analyzed. The analysis of the psychological and educational literature on the use of information and communication technology in teaching is done. The means of the use of new informational technology are indicated (they allow significantly increase the effectiveness of information which circulate in the educational process). The actual ways of the development of information technology in the direction of computerization are exposed. The concept of informational technologies creating is analyzed as well as the tools of using computer technology to enhance the professional competence of future teachers. **Keywords:** computer and information technologies, professional competence, computerization, modernization, slide shows, mini-movies

Література

1. Алексюк А. М. Методи навчання і методи учіння / А. М. Алексюк. – К.: Знання, 1980. – 48 с.
2. Бабанский Ю.К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе / Ю. К. Бабанский. – М.: Просвещение, 1985. – 208 с.
3. Грищенко В.И. Информационная технология: вопросы развития и применения. / И Грищенко, Б. Паньшин. К.: Наук. думка, 1988. – 272 с.

4. Лук'янова М. Мультимедіа на уроках фізики, практичне застосування / Марина Лук'янова. – Фізика. – 2008. – № 15 (351). – С. 43-47.
5. Монахов В. М. Концепция создания и внедрения новой информационной технологии / Монахов В. М. Сб. Проектирование новых информационных технологий обучения. – М., 1991. – С. 4-30
6. Подласый И.П. Педагогика. Новый курс: учебн. [для студ. пед. вузов; у 2 кн.] / И. П. Подласый. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – Кн. 1: Общие основы. Процесс обучения. – 1999. – 576 с.
7. Питюков В.Ю. Основы педагогической технологии. / Питюков В.Ю. – М., 1999. – 180 с.
8. Роберт И. Современные информационные технологии в образовании / И. Роберт. – М.: Школа-Пресс, 1994. – С. 55-70.
9. Скворчевська О.В. Секрети психології на допомогу вчителю / О. В. Скворчевська. – Х.: Видавнича група «Основа», 2008. – С. 130-150.
10. Соловйова О.Ю. Використання комп'ютерних технологій у курсі фізики / О. Ю. Соловйова // Фізика в школах України – 2009. – № 3 (127). – С. 69-72.
11. Турішцева Л.В. Настільна книга шкільного психолога / Л. В. Турішцева. – Х.: Видавнича група «Основа», 2008. – С. 45-49.
12. Жалдак М.И. Система подготовки учителя к использованию информационных технологий в учебном процессе: дис. ... в форме науч. доклада д-ра пед. наук: 13.00.02 / Жалдак Мирослав Иванович. – М., 1989. С.44 - 48.

УДК 37.09

ПОСТАТЬ ВЧИТЕЛЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ М. І. ПИРОГОВА

Іноземцев В. А.,
аспірант

Полтавського національного педагогічного
університету ім. В. Г. Короленка, м. Полтава

Актуальність проблем. Розвиток демократичної держави вимагає створення якісно нової системи національної освіти з метою забезпечення відродження інтелектуального і духовного потенціалу українського народу. Становлення особистості викладача в цьому аспекті, його роль має важливе значення і представляє собою складний багатогранний процес. Протягом всієї історії розвитку педагогічної теорії, впровадження у практичному, навчально-виховному процесі основних принципів та підходів щодо розробки кодексів професійної підготовки та поведінки вчителів було актуальним. Але не завжди це сприймалося суспільством і впроваджувалося у реальному житті.

Найбільш відомі представники вітчизняної прогресивної педагогічної думки П.Каптерев, Х.Алчевська, М.Пирогов, С.Русова, К.Ушинський обґрунтували важливість спеціальної педагогічної підготовки вчителя, активізували питання розробки моральних вимог до нього як організатора навчально-виховного процесу.

Аналіз досліджень і публікацій. Завдання навчання та виховання в сучасних умовах - формування в молодій людині цілісного світогляду і світосприйняття, уміння осмислено бачити особистісний сенс життя, прагнути до духовної зрілості, бути відповідальною за себе і за долю людства. Освіта як